

A jövő nemzedékek szószólójának állásfoglalása a fehér akácra vonatkozó jogszabályok követelményeiről

ÖSSZEFOGLALÓ

Az Alaptörvény P) cikkének körébe tartozó, a jövő generációk érdekeinek védelmét érintő kérdésekkel kapcsolatosan a jövő nemzedékek szószólója elvi állásfoglalást adhat ki. A biológiai sokféleség és az erdők az Alaptörvény által nevesítetten is a nemzet közös örökségének részét képezik, ezért védelmük mindenki és az állam kötelezettsége. A fehér akác a Kárpát-medencében idegenhonos, Észak-Amerikából származó, inváziós tulajdonságokkal rendelkező fafaj, ezért nagyon gyors terjedésre képes az őshonos növények és életközösségek rovására. Az állásfoglalás kialakítása során megkeresett, az ország legkiemelkedőbb ökológiai és botanikai kutatóintézetei egyöntetűen jelentős kockázatot tulajdonítanak a fehér akácnak. Ugyanakkor a fehér akác gazdaságilag fontos fafaj: gyorsan növő faanyaga értékes, továbbá a legjelentősebb hazai mézelő növény, ezért a fehér akácra vonatkozó jogi szabályozás óhatatlanul is a környezeti kockázatok és a gazdasági érdekek közötti kompromisszumként jelenik meg. A fehér akác a hatályos jogszabályok szerint inváziós tulajdonságú, idegen honos fafajnak minősül, ugyanakkor hungarikummá minősítésével egyidejűleg felmerült e korlátozások feloldásának lehetősége is. Az ökológiai aggályok fényében indokolt volt tehát áttekinteni a fehér akác jogi szabályozását a fafaj ökológiai hatásainak fényében.

Az állásfoglalás támpontokat kíván a jogalkotó figyelmébe ajánlani a fehér akácra vonatkozó jogi szabályozás esetleges jövőbeli változtatásához. Első ajánlasként differenciáltabb jogalkotói megközelítés szükséges, azaz meg kell határozni azokat a területeket, ahol a fehér akác hatásainak ismeretében termesztése indokolt, és ahol ezért e fafaj telepítésének lehetősége biztosítandó, más területeken azonban szigorú korlátozások közé kell szorítani termesztését inváziós tulajdonságai okán. Második ajánlasként megállapítható, hogy a jelenlegi szabályozás a megkeresett szakmai vélemények alapján alkalmas az akác korlátozására, valamint támogatására is. Az állásfoglalás harmadik ajánlasként hangsúlyozza, hogy a jelenlegi telepítési korlátozások feloldása komoly ökológiai kockázatokkal jár az őshonos növényvilágra és erdei életközösségekre, ezért a korlátozások feloldása aggályos volna az Alaptörvény P) cikke szempontjából.

Budapest, 2016. november 29.

Szabó Marcel, a jövő nemzedékek szószólója

A teljes állásfoglalás [**itt**](#) olvasható